

INNOVATIE Het topsectorenbeleid is achterhaald. Echte **uitdagingen** liggen wereldwijd bij de aanpak van klimaat en armoede, menen Hoek en Roobeek.

Kies nu voor werelddoel, niet voor **topsector**

Marga Hoek
Oprichter Business for Good, voorzitter
Het Groene Brein
Annemleke Roobeek
hoogleraar strategie & transformatie-
management, Nyenrode

Het zal niet op ieders nachtkastje gelegen hebben, het rapport Kansrijk Innovatiebeleid dat vorig jaar verscheen. Daarin evalueert het Centraal Planbureau het 'topsectorenbeleid' – ofwel de manier waarop de overheid innovatiesubsidies verdeelt over 'kansrijke sectoren', zoals Agri & Food, Chemie en Life Sciences & Health. Het CPB is kritisch en stelt dat het huidige beleid onvoldoende bijdraagt aan het oplossen van maatschappelijke problemen, zoals het terugdringen van de CO₂-uitstoot.

De conclusie verbaast ons niet – het is een open deur. Het topsectorenbeleid is een achterhaalde manier om naar innovatie te kijken. De echte uitdagingen zitten niet meer in een specifieke Nederlandse sector of technologie, maar zijn wereldwijd en gaan over het tegengaan van klimaatverandering, het op-

lossen van honger in de wereld, het verduurzamen van steden, consumptie en productie en het zorgen voor schoon water voor iedereen.

Mondiale uitdagingen die inmiddels door de Verenigde Naties concreet zijn benoemd in 17 Sustainable Development Goals (SDG's) ofwel Werelddoelen. Doelen die – dat is heel snel – in 2030 gerealiseerd moeten zijn.

Het bedrijfsleven richt zich al steeds meer op het bijdragen aan die doelen, zich realiserend dat maatschappelijke waardecreatie en zakelijk succes hand in hand gaan. Maar vraag een CEO van een duurzame multinational, een ambitieuze start-up of een middelgrote onderneming of de topsectoren hem of haar daarbij ondersteunen, en het antwoord zal vrijwel zeker nee zijn.

Het nieuwe kabinet moet daarom het vizier richten op de economie van de toekomst. Ons voorstel: stop met het 'pushen' en subsidiëren van innovatie die is 'ingeblikt' in bepaalde sectoren. Start met het gericht stimuleren van innovaties die een concrete bijdrage leveren aan het oplossen van Wereldproblemen.

Het doet er niet toe uit welke sector vernieuwing afkomstig is – sterker: het is vaak de kruisbestuiving van deelop-

Wat goed is voor de wereld is ook goed voor de Nederlandse kenniseconomie

lossingen die de meeste impact heeft. Neem de Human Cities Coalition, opgericht door AkzoNobel: die brengt meer dan 150 stakeholders en 20 partners uit allerlei sectoren, maar ook overheden, ngo's en de academische wereld samen om steden leefbaarder en duurzamer te maken. Ook andere vraagstukken zoals het verduurzamen van voedselproductie en logistiek zijn alleen maar aan te pakken door kennis en kunde vanuit uiteenlopende sectoren te bundelen.

Sturen op Werelddoelen is ook om andere redenen slim. Nieuwe markten komen razendsnel op en duurzame bedrijven spelen daar op in. In het rapport 'Better Business, Better World' schat de Business & Sustainable Development Commission de economische opbrengsten van nieuwe duurzame bedrijfstypen in op 12 biljoen dollar rond 2030.

Wat goed is voor de wereld is dus ook goed voor de Nederlandse kenniseconomie. Daar komt een ander voordeel bij. Want Nederland zelf presteert op sommige van die doelen bepaald niet goed. Zo stoten we nog relatief veel broeikasgassen per inwoner uit (plaats 25 in de EU-ranglijst in 2014) en gebruiken we nog steeds bitter weinig hernieuwbare energie (26e plaats van 28 EU-landen). Al jarenlang frustrert die heksenkluis-positie ons en het Nederlandse bedrijfsleven in het buitenland schaamt zich diep voor die achterhoede-positie. Een beleid gebaseerd op Werelddoelen biedt in elk geval veel meer kans op een duurzaam Nederland.

Chefsache

Samengevat: met de juiste politieke keuzes en sturing kunnen we ook als

klein land serieus bijdragen aan oplossingen voor de wereld, aan business for good. De Global Opportunity Explorer (een website met een overzicht van concrete cases wereldwijd die een bijdrage vormen aan de realisatie van de Werelddoelen) bevat nu al tal van Nederlandse bijdragen – van smart water tech tot urban farming.

Dat kunnen er nog veel meer worden als in het nieuwe Regeerakkoord de Werelddoelen de basis gaan vormen voor ons innovatiebeleid.

Met als het even kan een aparte minister van Innovatie en Duurzaamheid die wordt afgerekend op echte maatschappelijke impact én een nieuwe minister-president die het zijn zaak maakt. Want alleen zo worden de Werelddoelen wat ze dienen te zijn: een Chefsache.

Verduurzamen van steden: vrijwilligers aan het werk in Quito, Ecuador.